

TØNDER
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	2
2	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
3	VILKÅR	4
	3.1. GRUNDFORHOLD	4
	3.1.1. Generelle forhold	4
	3.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	6
	3.2.1. Foder	6
	3.3. HUSDYRBRUGETS AREALER	6
	3.3.1. Ejede og forpagtede arealer	6
	3.3.2. Aftalearealer	6
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	7
	4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
	4.1.1. Stald og anlæg	7
	4.1.2. Energiforbrug	10
	4.1.3. Vandforbrug	11
	4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	11
	4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	11
	4.2.2. Transport	12
	4.2.3. Foder	13
	4.2.4. Ammoniak	13
	4.2.5. Lugt	18
	4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER	18
	4.4. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	18
	4.4.1. Bilag I-arter	18
	4.4.2. Bilag IV-arter	19
	4.5. NITRAT OG FOSFOR	19
	4.5.1. Nitrat til Vadehavet	19
	4.5.2. Nitrat til Vadehavet fra aftalearealer	22
	4.5.3. Nitrat til grundvand	22
	4.5.4. Fosfor til Vadehavet	24
5	HØRINGER	25
6	KLAGE VEJLEDNING	25
7	BILAG	26
8	REFERENCER	26

1 INDLEDNING

Aksel Lund har den 3. november 2015 søgt om tillægsgodkendelse til husdyrbruget på Nylandsvej 13, 6280 Højer.

Tillægsgodkendelsen omfatter udelukkende følgende ændringer i forhold til den godkendelse som er meddelt til husdyrbruget 7. januar 2013.

- Udvidelse af dyreholdet fra 471 til 644 DE.
- Ændring af gulvtype i stald.
- Etablering af møddingsplads.
- Ændring af møddingsplads til ensilageplads.
- Ændring i afsætning af husdyrgødning.

Tønder Kommune har på baggrund af ansøgningsmaterialet og vurderingerne i dette tillæg, valgt at godkende den ansøgte udvidelse og ændring.

Ved forhold der ikke er omtalt i dette tillæg henvises til miljøgodkendelsen fra 2013.

Når denne tillægsgodkendelse udnyttes bortfalder nogle af vilkårene i godkendelsen af 7. januar 2013 og en række nye vilkår tilføres. For overskuelighedens skyld er der i bilag 4 et katalog over de samlede gældende vilkår.

Kontaktoplysninger:

Aksel Lund
Nylandsvej 13, 6280 Højer
Telefon: 74 78 20 82
Mobil: 24 63 94 02

Bedriftsoplysninger:

Navn: Nygaard
CVR: 65328313

Rådgiver: Ulla Refshammer Pallesen, Landbosyd

Sagsbehandler: Peder Key Jensen, Tønder Kommune

KS: Christence R. Andersen, Tønder Kommune

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler godkendelse til:

Husdyrproduktion:

Udvidelse fra 300 årskøer (10.200 kg EKM), 93 småkalve (0-6 mdr.) og 60 opdræt (6-28 mdr.), svarende til 471 DE **til** 347 årskøer (10.120 kg EKM), 74 småkalve (0-5 mdr.), 308 opdræt (5-26 mdr.) og 191 tyrekalve (40-65 kg), svarende til 644 DE.

Projekterede anlæg:

Ændring af gulvtype i en stald til fast, drænet gulv med 2 % hældning med skrabning hver anden time. Stalden udvides samtidig med ca. 150 m². Etablering af ny møddingsplads. Ændring af møddingsplads til ensilageplads.

Afsætning af husdyrgødning:

Der reduceres i arealerne og de 5 arealer 131-0, 19, 19, 91 og 91 (de har samme nummer) overgår fra aftale til udbringning. FØR: 373 ha udbringning + 320 ha aftale. EFTER: 349 ha udbringning + 297 ha aftale. Der er ingen nye arealer.

Husdyrgødning der ikke udbringes kan afsættes til biogasanlæg.

Det er fremover muligt at vælge mellem at udbringe rågylle eller afgasset biomasse til arealerne.

Godkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrloven¹.

Vi vurderer i kapitel 4, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget ved at anvende den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i kapitel 3.

Vi har vurderet at projektet ikke kan påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Vurderingen er foretaget efter §§ 7 og 11 i habitatbekendtgørelsen².

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være overholdt når godkendelsen tages i brug.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Peder Key Jensen
Miljømedarbejder

Tønder, den 27. september 2016

3 VILKÅR

Følgende vilkår fra godkendelse af 7. januar 2013 ophæves når denne godkendelse udnyttes:

Vilkårene 3.1.1.1 – 3.1.1.9, som fastsætter rammerne for det tilladte dyrehold.

Vilkår 3.2.1.5, som omhandler afløbsforhold fra ensilagepladsen (ansøger ønsker at udsprinkle vand fra ensilagepladsen i visse perioder).

Vilkår 3.2.7.1, om udegående dyr.

Vilkår 3.3.10.1, om fodring med reduceret råprotein.

Følgende vilkår fra tillægsgodkendelse af 11. november 2014 ophæves når denne godkendelse udnyttes:

Vilkår 3.4.1.1 og 3.4.2.1 om afsætning af husdyrgødning.

Tillægsgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

- 3.1.1.1. Denne godkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.
- 3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 347 malkekøer (årsdyr, tung race, 10.200 kg EKM), 74 småkalve (årsdyr, tung race, 0-5 mdr.) og 308 kvier og stude (årsdyr, tung race, 5-26 mdr.) samt 191 tyrekalve (40-65 kg) i alt svarende til 644 DE.

3.1.1.3. Dyrene skal opstaldes om anført her:

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
Malkekostald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer Opdræt (14-26 mdr.)	40 172
	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter	Opdræt (5-7 mdr.)	30
	Dybstrøelse	Malkekøer Opdræt (25-26 mdr.)	7 3
Ny løsdriftsstald (2005)	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	156
Forlænget løsdriftsstald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	144
Kalvehytter	Dybstrøelse	Småkalve (0-5 mdr.)	74
		Tyrekalve (40-65 kg)	191
Småkalve	Ingen dyr	Ingen dyr	0
Renoveret kalvestald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrab hver 2. time	Kvier (7-14 mdr.)	103

3.1.1.4. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.1.1.5. Ejendomsnummer 5500003351 (Nylandsvej 15) skal sammenmatrikuleres med ejendomsnummer 5500003323 (Nylandsvej 13) inden dyreholdet må udvides i "Renoveret spalttestald".

3.1.1.6. Alle køer skal være udegående i mindst 2 måneder om året og alle opdræt/kalve skal være udegående mindst 6 måneder om året.

3.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Foder

- 3.2.1.1. Den samlede foderration til malkekøer (tung race) må i gennemsnit på årsbasis maksimalt indeholde 159 gram total råprotein pr. kg fodertørstof.

3.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.3.1. Ejede og forpagtede arealer

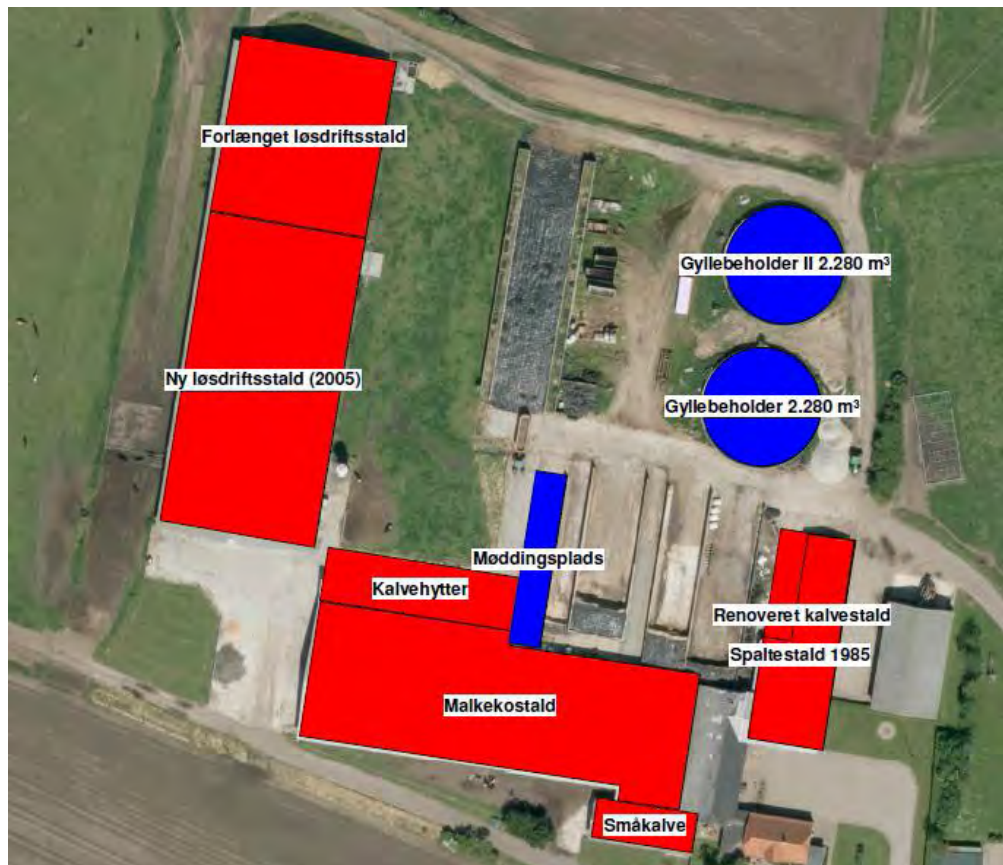
- 3.3.1.1. Der må kun udbringes husdyrgødning eller afgasset biomasse, samt afsættes gødning ved græsning på de ejede og forpagtede arealer, der er vist på bilag 3.
- 3.3.1.2. Udbringes der almindelig husdyrgødning må der maksimalt afsættes totalt 352 DE ved udbringning og 154 DE ved afgræsning.
- 3.3.1.3. Udbringes der afgasset biomasse må der maksimalt afsættes 269 DE ved udbringning og 154 DE ved afgræsning. Den afgassede biomasse må maksimalt have et indhold af kvælstof på 26.915 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 5383 kg P. Den afgassede biomasse der udbringes på markerne, skal have en udnyttelsesprocent på mindst 60 %.
- 3.3.1.4. Inden dyreholdet bliver udvidet til et omfang, der medfører en større produktion af gylle, end der kan udbringes på husdyrbrugets udbringningsarealer, skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af den overskydende mængde gylle til godkendt biogasanlæg.
- 3.3.1.5. Afsætning af husdyrgødning til et godkendt biogasanlæg kan helt eller delvis erstattes af anden afsætning, f.eks. udbringning på arealer der er accepteret af miljømyndigheden.
- 3.3.1.6. Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald til jordbrugsformål.
- 3.3.1.7. Mængden af kvælstof og fosfor, udbragt på arealerne i hvert planår, skal fremgå af markplanen og skal kunne kontrolleres på tilsyn.
- 3.3.1.8. Leveringsmeddelelser eller følgesedler fra biogasanlægget skal gemmes og fremvises ved tilsyn 3 år tilbage, for at kunne dokumentere udnyttelsesprocent og indholdet af kvælstof og fosfor.
- ### **3.3.2. Aftalearealer**
- 3.3.2.1. Der må afsættes husdyrgødning til de aftalearealer der fremgår af bilag 3, så længe arealerne er drevet økologisk.

4 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.1.1. Stald og anlæg

Placering af dyreholdet på ejendommen før og efter:

Før

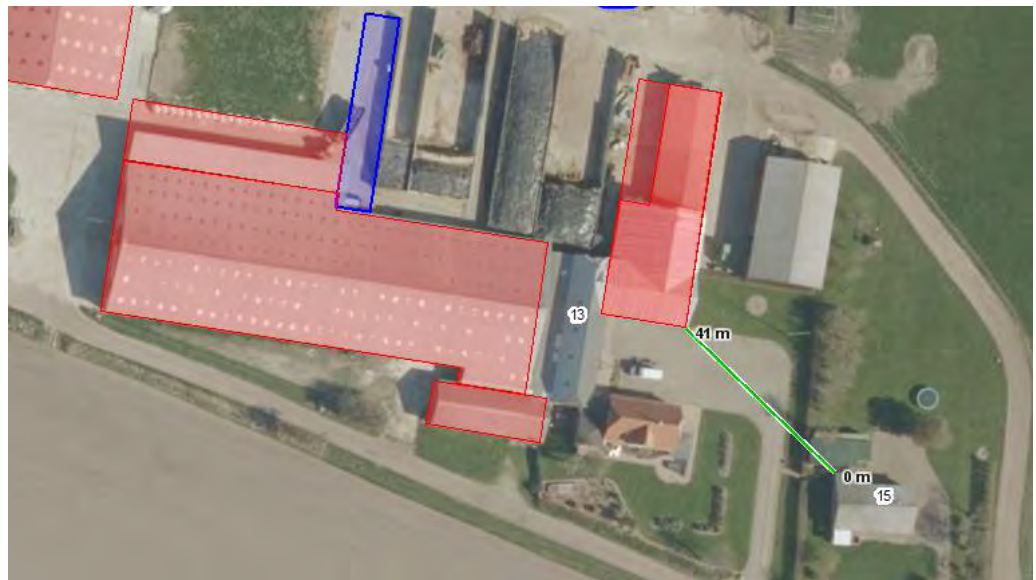
Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
Malkekostald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	162
Ny løsdriftsstald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	71
Forlænget løsdriftsstald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	27
		Malkekøer	67
		Kvier (6-28 mdr.)	25
Kalvehytter	Dybstrøelse	Småkalve (0-6 mdr.)	25
Småkalve	Dybstrøelse	Småkalve (0-6 mdr.)	68
Spaltestald 1985	Sengestald med spalter og skraber	Kvier (6-28 mdr.)	8

Efter

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
Malkekostald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer Opdræt (14-26 mdr.)	40 172
	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter	Opdræt (5-7 mdr.)	30
	Dybstrøelse	Malkekøer Opdræt (25-26 mdr.)	7 3
Ny løsdriftsstald (2005)	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	156
Forlænget løsdriftsstald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	144
Kalvehytter	Dybstrøelse	Småkalve (0-5 mdr.)	74
		Tyrekalve (40-65 kg)	191
Småkalve	Ingen dyr	Ingen dyr	0
Renoveret kalvestald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrab hver 2. time	Kvier (7-14 mdr.)	103

Generelle lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Nærmeste eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller, område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., er Sønder Sejerslev ca. 480 m syd for bedriften. Afstandskravet er 50 m.

Nærmeste nabobeboelse er Nylandsvej 15 som ligger 41 m fra stalden der renoveres og hvor dyreholdet samtidig udvides. Afstandskravet er 50 m.

Afstandskravet til nabobeboelse er ikke overholdt og der kan ikke dispenseres for kravet. Ansøger har oplyst at det er hensigten at sammenmatrikulere Nylandsvej 13 og 15. Det vil betyde at nr. 15 ikke længere er nabobeboelse og derved er afstandskravet overholdt. Da ansøger ejer

Nylandsvej 15 virker det som en realistisk mulighed. Sammenmatrikuleringen er fastholdt som vilkår 3.1.1.5.

Generelle afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Afstandskravene gælder for nye anlæg, dvs. i dette tilfælde for den nye møddingsplads.

Der er ingen vandforsyningsanlæg inden for 50 m.
Der ligger ingen vandløb eller søer inden for 15 m.
Der er ingen offentlig/privat fællesvej inden for 15 m.
Der ligger ingen levnedsmiddelvirksomhed inden for 25 m.
Der ligger ingen beboelse på samme ejendom inden for 15 m.
Der er ingen naboskel indenfor 30 m.

Afstandskravene i husdyrlovens § 8 er overholdt.

BAT-niveau

BAT-niveau er fastlagt ud fra miljøstyrelsens vejledning¹. Vejledningen er opdelt i en vejledning for staldsystemer med gylle og en vejledning for staldsystemer med fast gødning og dybstrøelse. Da en stor del af den ansøgte udvidelse foretages i eksisterende stalde, hvor der allerede er indført ammoniakreducerende teknikker, vil der blive lagt vægt på følgende udsagn fra Miljøstyrelsens vejledning.

Såfremt der på ansøgningstidspunktet allerede anvendes ammoniakreducerende teknikker eller teknologier i eksisterende dele af anlægget, som medfører, at ammoniakemissionen er mindre end angivet i tabel 4, men fortsat er større end emissionsgrænseværdien for nyanlæg, er det Miljøstyrelsens opfattelse, at den faktiske emission fra de eksisterende dele af anlægget kan anvendes som emissionsgrænseværdi for de eksisterende dele af anlægget.

Malkekostald og løsdriftsstald

Staldsystemet er sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der er etableret skrabeanlæg på spaltearealet og derudover fodres malkekøerne med reduceret indhold af råprotein. Ifølge den gældende godkendelse reduceres proteinindholdet fra daværende norm på 173 til 168,9 g råprotein/FE. En reduktion på 2,37 %. Normen har ændret sig markant siden og det giver derfor ingen mening at opretholde niveauet på 168,9. Normen er p.t. 163 g råprotein/kg fodertørstof og BAT-niveauet fastsættes ud fra fodring 2,37 % under dette dvs. 159 g råprotein/ kg fodertørstof. Med udgangspunkt i det, samt at den ene gyllebeholder er overdækket og at malkekøerne er udegående 2 måneder om året fastsættes BAT-emissionsgrænseværdien for 340 malkekøer i gyllesystem i eksisterende stalde til 2.527 kg N/år². For de 172 kvier (14-26 mdr.) fastsættes BAT-emissionsgrænseværdien på samme måde til 474 kg N/år. Der er søgt om etablering af 7 malkekøer, 3 opdræt (25-26 mdr.) og 30 opdræt (5-7 mdr.) i dybstrøelsessystemer i kostalden. Da der ikke er dybstrøelsessystem i kostalden p.t. betragtes denne del som nyanlæg, og

¹ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste til gængelige teknik (BAT)

² Aflæst i ansøgningsskema 83298

BAT-niveauet fastsættes ud fra tabel 2 i miljøstyrelsens vejledning³. For malkekøerne giver det, når der samtidig tages højde for udegående dyr, 52 kg N/år. For de 30 opdræt giver det 34 kg N/år og for de 3 opdræt 7 kg N/år.

Kalvehytter

Der er ingen BAT-emissionskrav til småkalve og tyrekalve så emissionerne fra ansøgningen anvendes når det samlede BAT-emissionskrav fastsættes. Emissionerne er henholdsvis 113 og 16 kg N/år.

Spaltestald 1985

Der sker gennemgribende ændringer i stalden og BAT-emissionen fastsættes derfor ud fra kriterierne for nye anlæg. Med dyrene udegående 6 måneder om året giver det 164 kg N/år.

Ovenstående giver et samlet BAT-emissionskrav for hele anlægget på 3.387 kg N/år.

BAT-redegørelse

Det fremgår af ansøgningen at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 3.383 kg N/år. Ansøgeren har benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau:

- Etablering af skrabere på alle spaltegulve.
- Fodring med reduceret indhold af råprotein.
- Fast overdækning på den ene gyllebeholder.

Udegående dyr er ikke omfattet af BAT-kravet. Der er i ansøgningen indtastet følgende om udegående dyr:

- Køerne er udegående mindst 2 måneder om året.
- Opdræt er udegående mindst 6 måneder om året.

BAT-vurdering

Idet ammoniakemissionsniveauet for det ansøgte projekt er lavere end det fastlagte BAT-niveau, vurderer vi at projektet lever op til bedste tilgængelige teknik. Tønder Kommune vurderer samtidig at ansøger har valgt veldokumenterede teknikker.

Tiltagene om spalteskraber og fast overdækning af gyllebeholder er fastholdt med vilkårene i afsnit 3.3.13 i den eksisterende godkendelse fra 7. januar 2013.

Fodertiltaget er fastholdt med vilkår 3.2.1.1 og udegående dyr med vilkår 3.1.1.6.

4.1.2. Energiforbrug

Ansøger har oplyst at elforbruget forventes at stige til ca. 300.000 kWh.

Der er foretaget en screening af elforbruget i forhold til nøgletal fra EnergiMidt A/S. Som udgangspunkt er der et besparelspotentiale på

³ Fastlæggelse af BAT - emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer

malkekvægsbesætninger, hvis elforbruget er over 700-800 kWh pr. årsko. Med 347 årskøer er det forventede elforbrug på ca. 864 pr. årsko. Da produktionen kun marginalt overstiger nøgletallene og da der kun er tale om et forventet elforbrug vurderer Tønder Kommune ikke at der er belæg for at kræve et egentlig energicheck. I stedet overvåges elforbruget (med vilkår 3.2.6.1 i eksisterende godkendelse). Hvis denne overvågning viser et højt energiforbrug kan virksomheden blive påbudt et energicheck.

4.1.3. Vandforbrug

Ansøger har oplyst at vandforbruget forventes at stige fra ca. 11.615 m³ til ca. 15.000 m³ vand. Antal årskøer ændres fra 300 til 347. Vandforbruget pr. årsko er således 39 m³ i nudrift og 43 m³ i ansøgt drift. Forøgelsen kan skyldes at der hovedsagelig udvides i antal opdræt. I den eksisterende godkendelse fra 7. januar 2013 er der vilkår om vedligeholdelse af vandsystemet, samt måling af forbrug. Den ansøgte udvidelse medfører ikke et behov for yderligere vilkår.

4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT

- at tilpasse gødningsmængden arealets størrelse og afgrødernes behov,
- at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og optag af næringsstoffer forekommer,
- at undgå at sprede gødningen, når markerne er mættet med vand, er oversvømmet, frosne eller dækket af sne,
- Ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- Ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb,
- at sprede gødning så at lugtgener mindskes,
- at opbevare gyllen i stabile beholdere eller gyllelagune med låg/plastikdække eller flydelag.

Samtlige ovenstående punkter er implementeret i dansk lov.

Ansøger har oplyst følgende om opbevaringskapacitet.

Kapacitetsopgørelse:

340 køer i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) af 30,41 m³ i 10 måneder = 8.616 m³

30 opdræt 5-7 mdr. på dybstrøelse med lang ædeplads med spalter af 1,71 m³ i 6 måneder = 26 m³

103 opdræt 7-14 mdr. i sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time af 5,14 m³ i 6 måneder = 265 m³

200 opdræt 14-26 mdr. i sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) af 7,19 m³ i 6 måneder = 719 m³

Vand fra plads til kalvehytter og fra kombineret møddings- og vaskeplads til forbeholde = ca. 500 m² + 400 m² af 745 mm/år = 671 m³

Den eksisterende vaskeplads vil ikke blive benyttet til vask længere og vil ikke have afløb til gyllebeholder.

Samlet i alt 10.297 m³

Efter fradrag: 10.078 m³

Opbevaringskapacitet: Egne gyllebeholdere på $2.280 \text{ m}^3 + 2.280 \text{ m}^3 + 1.700 \text{ m}^3$ (Højervej 17) + 465 m^3 (ved Emmerlevvej 13) og lejede beholdere på Kærgårdvej 6 på 1.740 m^3 og på Tøndervej 3 på 1.300 m^3 samt gyllekanaler mv. på ca. 1.000 m^3 i alt 10.765 m^3 . Da den ene gyllebeholder er overdækket kan fradrages 219 m^3 ($547 \text{ m}^2 \times 0,4 \text{ m}^3/\text{m}^2$). Den overdækkede gyllebeholder er indtastet med 23 % opbevaringskapacitet ($100 \times 2.280 \text{ m}^3/9.765 \text{ m}^3$).

Der er således godt et års opbevaringskapacitet. Der er derfor rigelig plads til at overfladevand fra ensilagepladser kan pumpes over i gyllebeholdere, i de perioder hvor det ikke er muligt at udsprinkle vandet.

Ansøger har oplyst følgende om gødningshåndtering:
Aksel forventer at skulle aflevere gylle til biogasanlægget i Tønder. Pga. usikkerhederne omkring anlægget ønskes der mulighed for at kunne vælge mellem at fortsættes den nuværende situation med udbringning af egen gylle og dybstrøelse på egne arealer og godkendte gødningsaftaler, eller alternativt at udbringe ubehandlet dybstrøelse og afgasset økologisk gylle. Den sidste situation er den der fremgår af skema 83298.

Beholderen på Højervej 17 er fra 1992 og har senest fået gennemført 10 års beholderkontrol i 2010 uden bemærkninger. Beholderen ved Emmerlevvej 13 er fra 1987 og er senest kontrolleret i 2008 uden bemærkninger. Beholderen på Kærgårdvej 6 er fra 1995 og blev kontrolleret i 2013 uden bemærkninger.

Tønder Kommune vurderer ikke at de ansøgte ændringer medfører behov for at stille yderligere vilkår til håndtering af husdyrgødning.

4.2.2. Transport

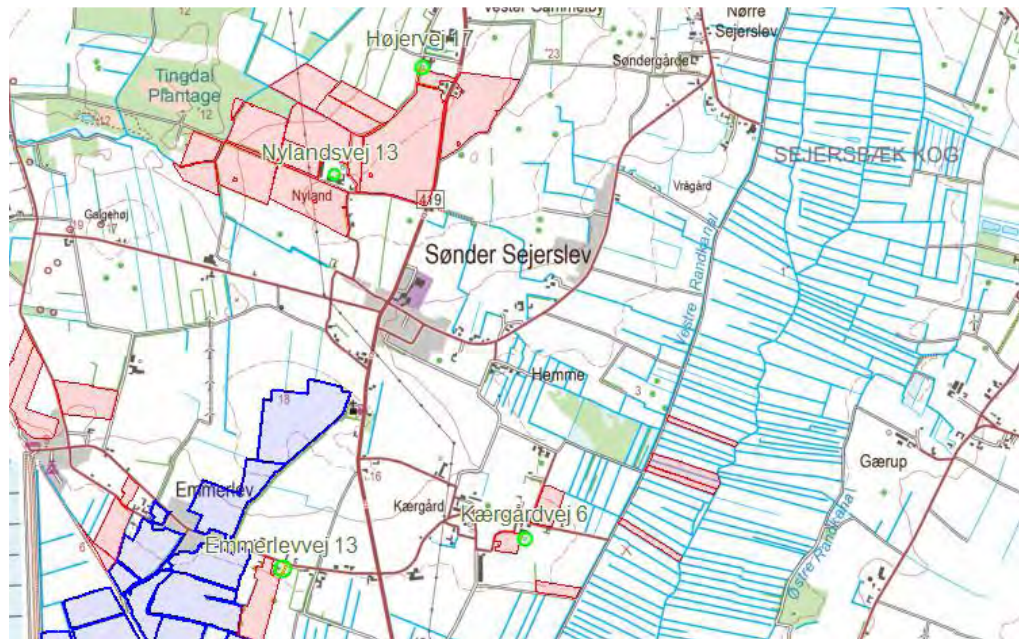
Ansøger har oplyst følgende ændringer i transportforhold:

Antallet af gylletransporter øges til maks. 265 transporter med lastbil med 40 tons ad gangen med gylle/afgasset gylle (gyllen hentes direkte i fortanke i forbindelse med de to stalde og afgasset gylle leveres tilbage i gyllebeholderne) samt ca. 253 kørsler med gyllevogn af 18 m^3 (en andel af den afgassede gylle køres direkte til de tre gyllebeholdere på de andre ejendomme og udbringes herfra).

Såfremt der ikke afleveres til biogas vil der være maks. 588 kørsler med gyllevogn af 18 m^3 .

I antal kørsler er indregnet maks. 3 måneders nedbør fra ensilagepladserne.

Idet en del af den afgasset gylle køres direkte til de decentrale gyllebeholdere vil antal transporter til og fra ejendommen kun blive forøget marginalt.

Placering af gyllebeholdere

Der ændres ikke på hvilke indkørsler der anvendes til ejendommen Nylandsvej 13.

På baggrund heraf vurderes der ikke at være behov for yderligere vilkår til regulering af transportforholdene.

4.2.3. Foder

Der er i ansøgningen anvendt reduceret råprotein for at overholde det generelle ammoniakemissionskrav og ammoniakemissionskravet til BAT.

I den første godkendelse fra 7. januar 2013 er der ligeledes vilkår om reduceret råprotein (vilkår 3.1.1.1, 3.2.6.1 og 3.2.6.5-3.2.6.8). Vilkårene er fastsat jf. teknologibladet for reduceret råprotein. I tillægget her er det derfor tilstrækkeligt at tilpasse værdien for indholdet. Vilkår 3.1.1.1 ændres derfor til at indholdet af råprotein maksimalt må være 159 g råprotein/kg fodertørstof. Det nye vilkår har nr. 3.2.1.1.

4.2.4. Ammoniak

Det generelle ammoniakreduktionskrav på anlægget.

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampningen opfyldes ved:

- Fodring med reduceret råprotein til køer.
- Fast overdækning på den ene gyllebeholder.
- Skrabe anlæg i kostald og løsdriftsstald.

Udgående dyr er ikke omfattet af kravet.

Fodring med reduceret råprotein er håndteret ovenfor i afsnit 4.2.3.

Fast overdækning på den ene gyllebeholder er allerede fastholdt i vilkår 3.1.1.1 i eksisterende godkendelse fra 7. januar 2013.

Skrabeanlæg er allerede fastholdt i den eksisterende godkendelse med vilkårene 3.2.6.1-3.2.6.4.

Udegående dyr er også fastholdt i vilkår 3.2.7.1 i eksisterende godkendelse. I forbindelse med dette tillæg ændres på andelen så det kun er kvier der er udegående 6 måneder om året, mens køerne er udegående 2 måneder om året. Vilkåret ændres så det passer med den nye ansøgning. Det nye vilkår har nr. 3.1.1.6.

Beskyttelsesniveau for ammoniak på områder omfattet af husdyrlovens § 7.

Nærmeste kategori 1 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, ligger ca. 2,8 km vest for anlægget. Det drejer sig om en stabil kystklit. Der er foretaget en ammoniakdepositions-beregning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, som dermed ikke overstiger de lovmæssige 0,2 / 0,4 / 0,7 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 2 natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, ligger ca. 1,8 km nord for anlægget. Det drejer sig om et surt overdrev/ en hede. Der er foretaget en ammoniakdepositions-beregning på dette område, som viser at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 og dermed ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N ha/år.

Nærmeste kategori 3 natur, ligger ca. 360 m nordvest for anlægget. Kategori 3 natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er bl.a. heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens³ § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en ammoniakdepositions-beregning på dette område, som viser at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,2 kg N/ha/år og dermed ikke overstiger de lovmæssige 1,0 kg N ha/år.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition er derfor overholdt.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder:

Nærmeste Natura 2000 område er vadehavet mod øst i samme afstand som førnævnte kystklit. Da totaldepositionen dertil blev beregnet som 0,0 kg N/ha/år vurderes projektet ikke at påvirke Natura 2000 områder med luftbåren ammoniak.

Ammoniakdeposition fra anlægget på områder omfattet af NBL § 3

Inden for en afstand af 1000 m fra ejendommen er registreret to moser, en hede og ca. 44 vandhuller, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturområder (nummereret) indenfor 1000 m

Ammoniakdepositionen fra anlægget er på udvalgte områder indenfor 1000 m af anlægget beregnet af kommunen via det elektroniske ansøgnings-system, skema nr. 83298, version 2:

Naturområde	Merbelastning i kg N/år	Totalbelastning i kg N/år
Område 45/mose	0,1	0,2
Område 46/mose	0,1	0,2
Område 47/hede	0,1	0,3
Område 28/vandhul	0,0	1,1
Område 8/vandhul	0,1	0,4
Område 14/vandhul	0,3	1,1
Område 11/vandhul	0,7	1,1

e

Terrestriske naturtyper

Mose 45 (Tingdal nordøst), der ligger ca. 780 m nord for ejendommen er besigtiget i 2010. Naturtilstanden er estimeret til at være moderat. Arealet er tilgroet i birkeskov, meterhøj brombær og stor nælde. Det er vurderet, at mosen pga. tilgroning ikke er særlig følsom overfor ammoniakdeposition og kan tåle ca. 20 kg N/ha/år. Mosens tålegrænse bliver dermed ikke overskredet med en baggrundsbelastning på 18,7 kg N/ha/år og den beregnede merdeposition på 0,1 og totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Mose 46 (Tingdal øst), der ligger ca. 640 m nordvest for ejendommen er besigtiget i 2010. Naturtilstanden er estimeret til at være moderat. Der blev observeret flere indikatorarter ifølge DMU's feltskema, såsom blåtop, fløjlsgræs, mose-pors, revling og tormentil og positivarter, som mose-pors,

revling, tormentil, kær-fladstjerne, kær-galtetand og muse-vikke. Dog fandtes der også problemarter som, stor nælde, ager-padderok, kruset skræppe, burre-snerre og ager tidsel. Da der er flere positiv- og indikatorarter, vurderes mosen, at være følsom overfor ammoniak og at kunne tåle ca. 12 kg N/ha/år. Dvs. at tålegrænsen for de mere følsomme arter er overskredet.

Hede 47, der ligger ca. 840 m nordvest for ejendommen er besigtiget sidst i 2010. Hedens naturtilstand er vurderet til at være god. Der blev fundet flere indikatorarter, ifølge DMU's feltskema for hede, som vellugtende gulaks, alm. kongepen, tormentil og engelsk visse og også positivarter som, blåmunke, vellugtende gulaks, hedelyng, klokkelyng, alm. kongepen, bredbladet mangeløv, revling, lyng-snerre, pille-star, tormentil og engelsk visse. Dog blev der også observeret negativarter som, blåtop, fyr og gyvel. Da der er flere positiv- og indikatorarter, vurderes heden, at ligge i den nedre del af tålegrænseintervallet og at kunne tåle ca. 12 kg N/ha/år.

IT-ansøgningssystemets ammoniakberegning viser, at ammoniakdepositionen på mosen (nr. 46) og engen (nr. 47) vil stige ca. 0,1 kg N/ha/år til begge områder. Det svarer til 0,5 % af baggrundsbelastningen på 18,7 kg N/ha/år. Tønder Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på § 3 mosen og § 3 heden. Set i forhold til baggrundsbelastningen vil det således ikke være muligt med nuværende metoder at kunne påvise biologiske effekter af husdyrbrugets ammoniakbidrag til naturområdet, jf. DMU-notat af 26/06 2005 om usikkerheder i modeller for ammoniak i forbindelse med VVM og tærskelværdi for beregnet kvælstofafsætning for en enkelt kilde til særligt følsomme naturområder.

Vandhuller

Vandhul nr. 8 er vurderet til at have en god miljøtilstand. Vandhullet er besigtiget i 2011 og indeholder flere positive plantearter som f.eks. korsandemad, stor andemad, alm. sumpstrå og vejbred skeblad og der er et alsidigt dyre- og planteliv. Der er desuden observeret haletudser af bilag IV arten løgfrø i vandhullet og er vurderet til at kunne tåle 18 kg N/ha/år uden det påvirker naturtilstanden.

Ammoniakdepositionen på vandhullet (nr. 8) er beregnet til en merdeposition på 0,1 og en totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år, og vandhullets tålegrænse er allerede overskredet med en baggrundsbelastning på 18,7 kg N/ha/år. Merdepositionen svarer til 0,5 % af baggrundsbelastningen på 18,7 kg N/ha/år. Tønder Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på vandhullet.

Vandhul nr. 2, 7 og 26 er besigtiget i 2011 og vurderet til at have en god miljøtilstand. Der er stor forekomst af padder samt flere positive plantearter såsom korsandemad, stor andemad, alm. sumpstrå, kragefod og vejbred skeblad. Vandhullerne har et alsidigt dyre- og planteliv og er vurderet til at kunne tåle 20 kg N/ha/år uden det påvirker naturtilstanden. Der er ikke beregnet ammoniakdeposition på vandhullerne, men vandhul 2 og 26 ligger længere borte fra ejendommen i vestlig retning end vandhullerne 14 og 11, hvor merdepositionen er beregnet til henholdsvis 0,3 og 0,7 kg N/ha/år og totaldepositionen 1,1 kg N/ha/år. Vandhul 7 ligger i samme afstand fra ejendommen som vandhul 8, hvor merdepositionen er beregnet til 0,1 og totaldepositionen er beregnet til 0,4 kg N/ha/år. Da

vandhullerne 2, 7 og 26 ligger længere borte eller i samme afstand fra ejendommen som de ovennævnte vandhuller er det vurderet at tålegrænsen på 20 kg N/ha/år, med en baggrundsbelastning på 18,7 kg N/ha/år ikke bliver overskredet som følge af den ansøgte produktion.

Vandhul nr. 5, 9, 10, 11, 32, 28, og 20 er besigtiget i 2001 og har en moderat naturtilstand.

Vandhul nr. 11 er desuden præget af at kvæg benytter det til drikkehul og vandhul nr. 9 er under risiko for udtørring.

Vandhullerne er vurderet til at kunne tåle 20 kg N/ha/år uden det vil ændre naturtilstanden.

Der er beregnet ammoniakdeposition på vandhul 11 og 28. Der er en merdeposition på 0,7 på vandhul 11 og en totaldeposition på 1,1 kg N/ha/år. På vandhul 28 er merdepositionen 0,0 og totaldepositionen 1,1 kg N/ha/år. De øvrige vandhuller ligger længere fra ejendommen og ammoniakdepositionerne vil derfor være lavere end de beregnede på vandhul 11 og vandhul 28. På den baggrund er det vurderet, at med en baggrundsbelastning på 18,7 kg N/ha/år er tålegrænsen på 20 kg N/ha/år ikke overskredet med det ansøgte.

Vandhul nr. 1, 3, 6, 12, 15, 16, 17, 31, 29, 30, 25, 24, 22, 23, 33 og 21 Er besigtiget i 2001 og har en ringe naturtilstand men dog med spredt forekomst af padder. Vandhullerne er præget af enten tilgroning, udtørring, kvæg eller forskellige menneskelige aktiviteter og er domineret af få arter, som f.eks. vandpileurt, bredbladet dunhammer, tagrør, krybhvene eller gråpil. Det er vurderet at vandhullerne ikke er følsomme og kan tåle over 25 kg N/ha/år uden der sker en ændring af naturtilstanden.

Alle de nævnte vandhuller ligger længere borte end de vandhuller, der er beregnet depositioner på (jf. ovennævnte skema) i forskellige retninger. Med en tålegrænse på over 25 kg N/ha/år er det med baggrundsbelastningen på 18,7 kg N/ha/år vurderet, at den ansøgte produktion ikke vil medføre at tålegrænsen bliver overskredet.

Vandhul nr. 4, 13, 14, 18 og 27 er besigtiget i 2001 og er uden synlig værdi og har en dårlig naturtilstand. Vandhullerne bliver eller er blevet brugt til vanding af kvæg og er stærkt gennemtrampet. Vandhullerne var uden synlig værdi og er vurderet til at kunne tåle langt over 25 kg N/ha/år uden der sker en ændring af naturtilstanden. Med baggrund i beregningerne på udvalgte vandhuller, jf. skema, er det vurderet, at tålegrænsen, der ligger langt over 25 kg N/ha/år ikke overskrides med det ansøgte, heller ikke under hensyntagen til at vandhullerne 18 og 27 ligger nærmere ejendommen end de vandhuller der er beregnet til.

Vandhullerne 35, 36, 37, 39 og 40 er ikke besigtiget, men alle vandhullerne ligger længere borte fra ejendommen end de vandhuller hvortil, der er beregnet ammoniakdeposition. På den baggrund er det vurderet, at merdepositionen til ovennævnte vandhuller er 0,0 kg N/ha/år og dermed vil merbelastningen også udgøre 0 % af baggrundsbelastningen på 18,7 kg N/ha/år. Tønder Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på de respektive vandhuller.

Vandhullerne 38, 42, 41, 44, 43, 34 og 19 kunne ikke findes ved besigtigelsen i 2011. De kan heller ikke findes på luftfoto fra 2010. de er derfor udgået af § 3 registreringen.

4.2.5. Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning⁴ og FMK-vejledningen⁵. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Nylandsvej 14	0	FMK	92,49	70,38	92,49	70,38	324,79	Ja	Ja
+ Nylandsvej 8	0	NY	212,68	140,65	191,41	126,59	759,16	Ja	Ja
+ Sdr. Sejerslev, Emmerlev	0	NY	318,19	179,48	302,28	170,50	592,21	Ja	Ja

Beregningen viser, at der inden for genekriteriet på 15 OU/m³ ikke ligger enkeltboliger, og at der inden for genekriteriet på 7 OU/m³ ikke ligger hverken samlet bebyggelse i landzone eller områder, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende. Ligeledes viser beregningerne, at der inden for genekriteriet på 5 OU/m³ ikke ligger nogen byzone eller sommerhusområder.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår til lugt i forhold de vilkår der fremgår af den første godkendelse.

4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

Den eksisterende godkendelse omfatter udbringningsarealer, aftalearealer og afgræsningsarealer. Det hele er drevet økologisk. I det ansøgte tillæg er der nogle arealer der udgår, men der er ingen nye arealer. Der ændres heller ikke på den økologiske drift. Der søges i tillægget om mulighed for at vælge mellem enten at afsætte kvæggylle til biogasanlæg og modtage afgasset gylle retur, eller at afsætte rågylle som i den eksisterende godkendelse.

4.4. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

4.4.1. Bilag I-arter

Husdyrbruget råder over græsningsarealer i fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen. I den eksisterende godkendelse fra 7. januar 2013 er husdyrbrugets påvirkning på fuglebeskyttelsesområdet vurderet og der er på enkelte marker stillet vilkår om reduceret græsningstryk i yngleperioden. I tillægget skal der derfor udelukkende vurderes på ændringen fra udbringning af rågylle til afgasset. Ændringen

har ingen betydning for husdyrbrugets påvirkning af fuglebeskyttelsesområdet.

4.4.2. Bilag IV-arter

Det er uden betydning om der udbringes rågylle eller afgasset biomasse. Vi vurderer derfor, at husdyrprojektet ikke vil påvirke bilag IV arter og andre fredede arter væsentligt.

4.5. NITRAT OG FOSFOR

4.5.1. Nitrat til Vadehavet

Den danske del af Vadehavet modtager årligt ca. 9100 tons nitrat fra land, hvoraf en stor del stammer fra landbruget. Den danske del af Vadehavet er delt op i 4 Dyb, som hver har sit delopland. Tønder Kommune afvander til 3 af disse Dyb: Lister Dyb, Juvre Dyb og Knude Dyb.

Vadehavets udpegninger

Vadehavet har følgende udpegninger:

- EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 (Vadehavet)
- EF-habitatområde nr. 78 (Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde).
- Ramsarområde nr. 27 (Vadehavet).

Udpegningsgrundlag for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 er følgende:

Ynglefugle:

• Bramgås	• Klyde	• Sandterne
• Havørn	• Hjejle	• Splitterne
• Blå kærhøg	• Lille kobbersneppe	• Fjordterne
• Mosehornugle	• Dværgmåge	• Havterne
• Blåhals	• Hvidbrystet præstekrave	• Dværgterne
• Vandrefalk	• Almindelig ryle	

Trækfugle:

• Kortnæbbet gås	• Kikand	• Strandskade
• Grågås	• Spidsand	• Stor regnspove
• Mørkbuget knortegås	• Skeand	• Rødben
• Lysbuget knortegås	• Ederfugl	• Hvidklire
• Gravand	• Sortand	• Islandsk ryle
• Pibeand	• Strandhjejle	• Sandløber

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 78 er følgende:

Dyrearter:

• Havlampret	• Stavsild	• Odder
• Bæklampret	• Laks	• Gråsæl
• Flodlampret	• Snæbel	• Spættet sæl

Naturtyper:

- Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- Flodmundinger
- Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- Kystlaguner og strandsøer
- Større lavvandede bugter og vige
- Rev
- Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter
- Vadegræssamfund
- Strandenge
- Forstrand og begyndende klitdannelser
- Hvide klitter og vandremiler
- Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- Kystklitter med havtorn
- Kystklitter med gråris
- Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter
- Fugtige klitlavninger
- Indlandsklitter med lyng og visse indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- Næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- Kalkrige søer og vandhuller med kransålgler
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- Brunvandede søer og vandhuller
- Vandløb med vandplanter
- Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- Tørre dværgbusksamfund (heder)
- Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkide-lokaliteter)
- Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
- Rigkær
- Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- Skovbevoksede tørvemoser

Baggrunden for vadehavsområdet status som Ramsarområde er dets funktion som det mest betydningsfulde opholdsområde for især svømmeænder og vadefugle i Danmark. Desuden findes et meget vigtigt fælde- og overvintringsområde for flere andefugle, herunder sortand i området.

Beskyttelsesniveau

Vand- og naturplanerne er vedtaget. Vandplanerne indeholder imidlertid ingen indsatskrav i forhold til Vadehavet, indsatsen er udskudt og det er kun de generelle virkemidler, der skal reducere udledningen af næringsstoffer. Vandplanerne vil derfor ikke i sig selv kunne lægges til grund for at skærpe beskyttelsesniveauet.

Hvis udbringningsarealer ligger inden for områder der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3, er der krav om, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne skal begrænses ved at nedsætte husdyrtrykket og/eller ved at nedsætte nitratudvaskningen fra rodzonen ved hjælp af f.eks. ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm.

Nitratklasserne er udpeget baggrund af, hvilke Natura 2000 vandområder, der er særligt sårbare overfor kvælstofudledning samt hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentialer er i størst risiko for at belaste et Natura 2000 vandområde med udvasket nitrat fra udbringningsarealerne.

Ejendommen har arealer, der ligger i oplandet til Lister Dyb. Alle arealer ligger uden for nitratklasser. Da ingen af projektets udbringningsarealer ligger inden for nitratklasser, er der ingen krav om reduceret husdyrtryk.

Afskæringskriterier

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Afskæringskriterierne kan ses her:

<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Afskæringskriterierne punkter er gennemgået i det nedenstående for husdyrbrugets arealer i oplandet til Vadehavet. Punkt 2b er ikke relevant for Vadehavet, da det ikke er karakteriseret som et lukket bassin eller som et meget lidt eutrofieret vandområde.

Arealer i oplandet til Lister Dyb

Pkt. 1: Husdyrbruget i kumulation med andre planer og projekter

Da dyretrykket har været stigende i oplandet til Lister Dyb med 3,2 % fra 2007 til 2015 jf. statsforvaltningens oversigt, må udvaskningen ikke overstige den mængde kvælstof, der udvaskes fra et planteavlsbrug.

I de indsendte ansøgninger for henholdsvis udbringning af afgasset biomasse (skema 83298) og rågylle (skema 89764) er der beregninger, hvor det kan ses, hvordan udvaskningen ville være, hvis der udelukkende var anvendt handelsgødning svarende til et planteavlsbrug. Denne beregning viser en udvaskning på 52,1 kg N/ha. Udvidelsen på denne ejendom giver en udvaskning på 36,9 kg N/ha (afgasset gylle) eller 34,5 kg N/ha (rågylle). Dette er under udvaskningen fra et planteavlsbrug. Udvaskningen er reduceret gennem følgende tiltag:

- Økologisk drift
- Reduceret dyretryk (DE/ha) i forhold til lovkrav
- Udnyttelsesprocenten for afgasset gylle er sat til 60 %.

Økologisk drift er allerede fastholdt med vilkår 3.4.1.1. i eksisterende godkendelse fra 7. januar 2013. Reduceret dyretryk og udnyttelsesprocenten fastholdes med vilkårene 3.3.1.2-3.3.1.8 i dette tillæg til godkendelse.

Tønder Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til Lister Dyb.

På den baggrund vurderer vi, at nitratudvaskningen, fra husdyrbruget og fra andre planer og projekter, ikke er væsentlig for miljøtilstanden i dybet.

Pkt. 2a: Husdyrbruget i sig selv

Det enkelte husdyrbrug må ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede nitratudvaskningen til Lister Dyb, der er 1.727 ton N pr. år. Dvs.

det enkelte husdyrbrug ikke må udlede over 86,35 ton N pr. år, som svarer til de 5 %.

Ansøgningskemaets beregninger viser, at den samlede mængde kvælstof, der udbringes på husdyrbrugets arealer er 45 ton (afgasset gylle, skema 83298) eller 49 ton (rågylle, skema 89764) i ansøgt drift. Afskæringskriteriet for det enkelte husdyrbrug er dermed overholdt.

4.5.2. Nitrat til Vadehavet fra aftalearealer

Samtlige aftalearealer i projektet ligger i oplandet til Lister Dyb, hvor husdyrtrykket har været stigende siden 2007. Aftalearealerne drives økologisk og så længe det er tilfældet vil udvaskningen fra arealerne ligge under udvaskningen svarende til udvaskningen fra et planteavlsbrug.

4.5.3. Nitrat til grundvand

Husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskningen til grundvand er rettet mod arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

For områder der er udpeget som nitratfølsomme kan der være 3 situationer:

Situation 1: Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området samt udarbejdet en indsatsplan for området.

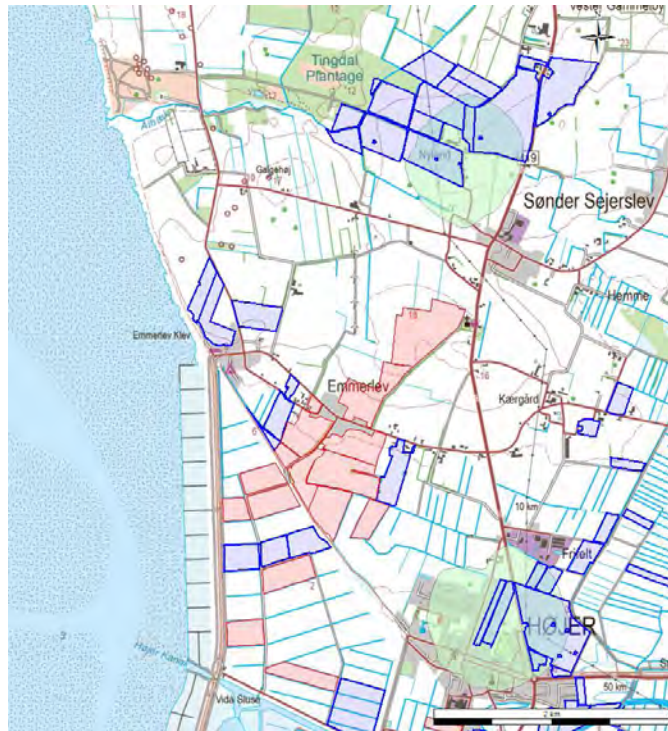
Situation 2: Der er hverken foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området eller udarbejdet en indsatsplan for området.

Situation 3: Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området, men ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

Husdyrbrugets udbringningsarealer er omfattet af situation 3. Her gælder det at:

- Udvasningen af nitrat må ikke stige hvis udvasningen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.
- Der skal vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.
- Udvasningen kan dog ikke skærpes i forhold til udvasningen fra et planteavlsbrug.

Husdyrbruget har arealer i NFI ved Højer og nord for Sønder Sejerslev.

Der er foretaget beregninger af nitratudvaskningen fra rodzonen fra udbringningsarealerne, der ligger inden for de nitratfølsomme indvindingsområder. Der er regnet både på udbringning med afgasset biomasse og med rågylle.

Afgasset biomasse.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
120-3	1,5	32	-14	47	50
24	2,9	28	-12	40	44
3	4,4	31	-13	43	48
2	10,1	31	-13	43	48
27	5,4	31	-13	43	48
4-5	13,5	31	-13	43	48
81	29,6	31	-13	43	48
120	26,4	31	-13	43	48
122	1,9	31	-13	43	48
121	5,0	31	-13	43	48
111 Græsni	3,0	40	-17	58	62
1	2,9	23	-10	32	36

Rågylle.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
120-3	1,5	30	-16	47	47
24	2,9	26	-14	40	41
3	4,4	29	-15	43	44
2	10,1	29	-15	43	44
27	5,4	29	-15	43	44
4-5	13,5	29	-15	43	44
81	29,6	29	-15	43	44
120	26,4	29	-15	43	44
122	1,9	29	-15	43	44
121	5,0	29	-15	43	44
111 Græsni	3,0	37	-20	58	58
1	2,9	21	-11	32	33

Beregningerne viser, at udvaskningen fra alle arealerne er under 50 mg nitrat/l, samt at udvaskningen for alle arealerne er under udvaskningen svarende til et planteavlsbrug.

Udvaskningen er som tidligere nævnt reduceret gennem følgende tiltag:

- Økologisk drift
- Reduceret dyretryk (DE/ha) i forhold til lovkrav
- Udnyttelsesprocenten for afgasset gylle er sat til 60 %.

Økologisk drift er allerede fastholdt med vilkår 3.4.1.1. i eksisterende godkendelse. Reduceret dyretryk og udnyttelsesprocenten fastholdes med vilkårene 3.3.1.2-3.3.1.8 i dette tillæg til godkendelse.

Arealer, der ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Vi vurderer, at godkendelsen med de stillede vilkår sikrer grundvandsinteresserne.

4.5.4. Fosfor til Vadehavet

Beskyttelsesniveauet (krav til fosforoverskud) i forhold til fosforoverskud gælder for arealer, der ligger inden for områder, der er udpeget som fosforklasse 1, 2 eller 3. Derudover må fosforudledningen af arealerne ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk.

Vadehavet er, især på baggrund af de fysiske forhold, vurderet til at tilhøre de mindre fosforfølsomme Natura 2000 vandområder. Derfor er størstedelen af arealerne i oplandet til Vadehavet udpeget som fosforklasse 0 og her gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav.

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i fosforklasse, og det beregnede fosforoverskud overstiger ikke det overskud, der kan beregnes ved fuldt harmonitryk, hvilket betyder, at kravet til fosforoverskud på arealerne er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet til 0,1 kg P/ha/år ved udbringning af afgasset biomasse og -1,6 kg P/ha/år ved udbringning af rågylle.

Tønder Kommune finder ikke, at beskyttelsesniveauet i forhold til fosforoverskud skal skærpes, når det generelle fosforoverskud, beregnet i it-ansøgningssystemet, er overholdt. Dette er i overensstemmelse med NMKNs afgørelser på området.

Arealerne omfatter ikke områder, der skrånede i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for direkte belastning af Vadehavet gennem overfladeafstrømning af husdyrgødning.

Sammenfattende vurderer vi, at projektet ikke gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Vadehavet.

5 HØRINGER

Nabo- og partshøring

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal partshøres i sagen er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 366 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

6 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 25. oktober 2016.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

7 BILAG

- Bilag 1: Oversigt over stalde og lagre
- Bilag 2: Ledningsplan
- Bilag 3: Udbringnings- og aftalearealer
- Bilag 4: Vilkårskatalog

8 REFERENCER

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13-05-2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 188 af 26-02-2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

³ Lovbekendtgørelse nr. 1578 af 08-12-2015 af lov om naturbeskyttelse, med seneste ændringer.

⁴ Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

⁵ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

Forlænget løsdriftsstad

Ny løsdriftsstad (2005)

Gyllebeholder II 2.280 m³

Gyllebeholder 2.280 m³

Møddingsplads

Kalvehytter

Spaltestald 1985

Malkekostald

Småkalve

0

63 meter

DDO Copyright COWI

LandboSyd

Peberlyk 2,
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

**Stalde og lagre
Nylandsvej 13**

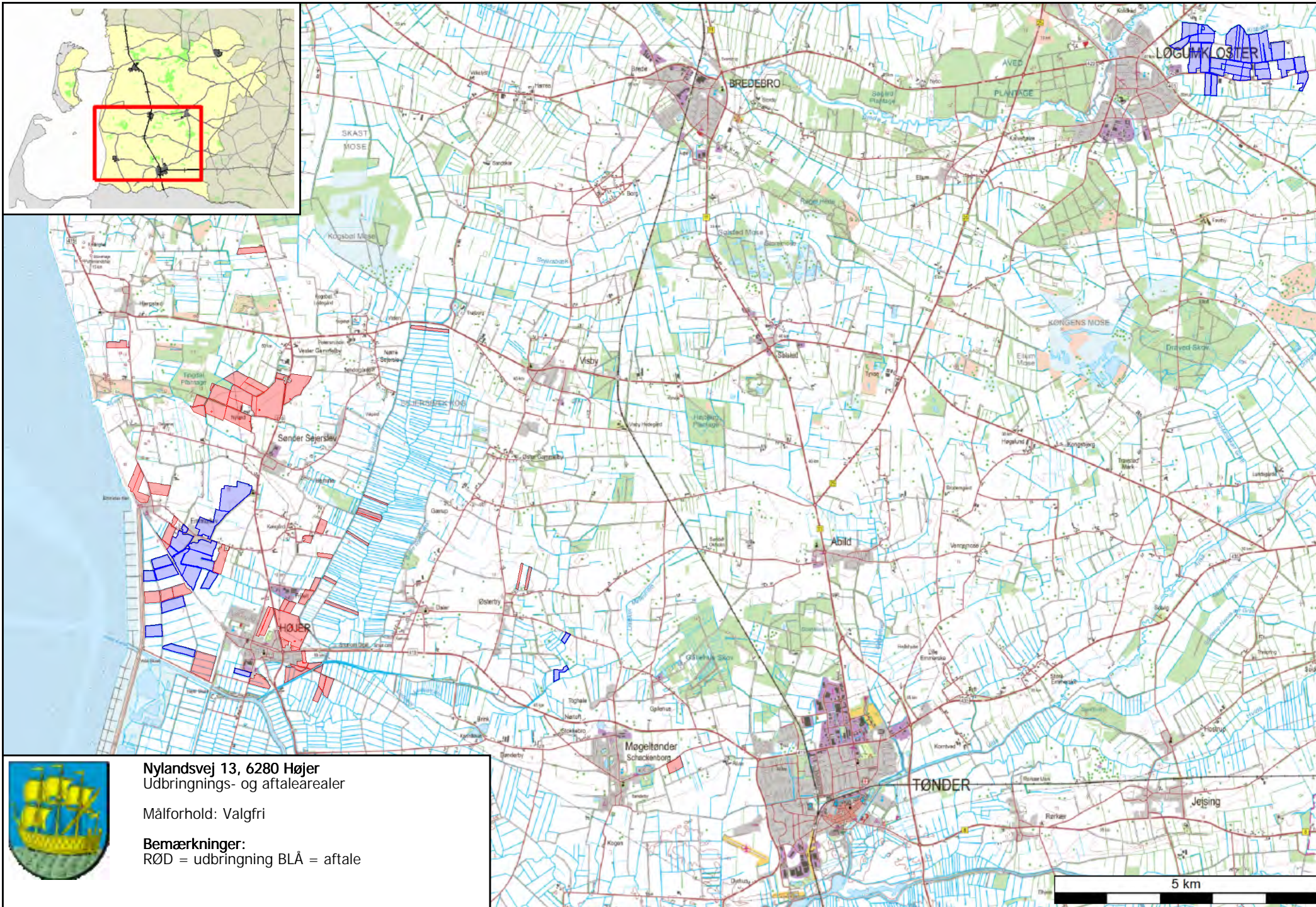
J.Nr.
Målforhold: 1:1250

Dato: 27.11.2015 / 14:56:49

Init.: UPA

LandboSyd	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforshold: 1:1250 Init.: UPA
Ledningsplan Nylandsvej 13 Dato: 07.12.2015 / 16:08:04	

Nylandsvej 13, 6280 Højer
 Udbringings- og aftalearealer

Målforhold: Valgfri

Bemærkninger:
 RØD = udbringning BLÅ = aftale

Vilkårskatalog

Vilkår fra miljøgodkendelse af 7. januar 2013

3.2.1. Stalde og anlæg

- 3.2.1.1. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.
- 3.2.1.2. Opsamlingspladser omkring malkecenteret skal rengøres efter hver malkning.
- 3.2.1.3. Kalvebokse/hytter skal placeres på et tæt underlag med afløb, som opfylder samme krav, som gælder for møddingspladser.
- 3.2.1.4. Ensilagepladsen skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-01/02.

3.2.2. Landskabelige hensyn

- 3.2.2.1. Nye bygninger skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger/anlæg.
- 3.2.2.2. Det opgravede materiale ved udgravningen til anlæggene skal udjævnes i et maksimalt 30 cm tykt lag på den omkringliggende dyrkede landbrugsjord. Der må ikke være volde eller lignende efter udjævningen.

3.2.3. Energiforbrug

- 3.2.3.1. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Nævnte skal fremgå af egenkontroljournalen.

3.2.4. Vandforbrug

- 3.2.4.1. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes så vandforbrug og vandspild minimeres.
- 3.2.4.2. Der skal etableres særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild. Vandforbruget skal aflæses årligt og noteres i en journal. Journaler skal gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn efter afslutning. Vandmåleren skal etableres senest 3 mdr. efter meddelelsesdato af godkendelsen.

3.2.5. Affald

- 3.2.5.1. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
- 3.2.5.2. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

3.2.6. Management og egenkontrol

- 3.2.6.1. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
- Forbrug af el, olie, vand og brændstof.
- Service på mælkekøleanlæg
- Drift og vedligehold af skrabere samt notering af evt. driftsstop og reparationer jf. vilkår 3.2.6.2 til 3.2.6.4
- Oplysninger om reduceret tildeling af råprotein ved malkekøerne jf. vilkår 3.2.6.5 til 3.2.6.8
- Logbog for flydelag og beholderkontrol
- Logbog for gyllebeholderen med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Tidspunkt og placeringen af ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til gyllebeholder skal noteres på et kortbilag.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

- 3.2.6.2. Enhver form for driftsstop af skrabeanlæggene i eksisterende og nye staldafsnit (ST-66509, ST-66510, og ST-66511) skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- 3.2.6.3. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har varighed af mere end 1 uge.
- 3.2.6.4. Logbog og servicefaktura, registrering fra datalogger eller lign., der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på forlangende til tilsynsmyndigheden.
- 3.2.6.5. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
- 3.2.6.6. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.

- 3.2.6.7. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.
- 3.2.6.8. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

- 3.3.1.1. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholdere kan rumme den udpumpede mængde gylle.
- 3.3.1.2. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn og hvis der forekommer spild skal det straks opsamles.
- 3.3.1.3. Der må ikke transporteres gylle og anden husdyrgødning fra ejendommen og gennem Sdr. Sejerslev og Højer på lørdage samt søn- og helligdage.
- 3.3.1.4. Markstakke med dybstrøelse (kompost) skal placeres min. 100 m fra nabobeboelser.
- 3.3.1.5. Markstakke og ensilagestakke må ikke placeres på arealer, der er vandlidende, eller hvor der er fare fra afstrømning.
- 3.3.1.6. Markstakke med dybstrøelse (kompost) må højst være placeret det samme sted i 12 måneder. Der skal herefter gå 5 år før dybstrøelse igen må placeres samme sted.
- 3.3.1.7. Markstakke med dybstrøelse (kompost) må ikke placeres nærmere end 300 m fra § 7 område og Natura 2000-områder.

3.3.2. Spildevand

- 3.3.2.1. Al vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.
- 3.3.2.2. De befæstede arealer (inkl. afløbsbrønde), der har afløb til dræn og grøfter, skal altid renholdes.

3.3.3. Transport

Se vilkår 3.3.5.2.

3.3.4. Driftsforstyrrelser og uheld

- 3.3.4.1. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.

- 3.3.4.2. Der skal altid forefindes ajourført beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 Bilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og

drænsystemer og vandløb mm.

En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

- 3.3.4.3. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholdere eller ensilagepladser, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle/ensilagesaft til drænsystemet.
- 3.3.4.4. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende skal det opbevares i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område hvor beholderne står, skal udformes således, at den flydende væske tilbageholdes hvis der sker uheld med beholderne.

3.3.5. Støj

- 3.3.5.1. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske inden for tidsrummet kl. 7.00 til kl. 18.00.
- 3.3.5.2. Transporter – på nær mælketransporter – til og fra husdyrbruget skal foregå inden for tidsrummet kl. 7.00 til kl. 22.00.
- 3.3.5.3. Dørene til rummene hvor kompressor og andre støjende anlæg står, skal holdes lukkede, når anlæggene/maskinerne er i gang.
- 3.3.5.4. Driften må ikke give anledning til væsentlige støjgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentlig større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurderingen af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra husdyrbruget staldventilation, vakuumpumpe og andre faste installationer, gyllepumper/omrørere, foderblanding, fejmaskine o. lign. samt foder- og mælketransporter. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- 3.3.5.5. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentationen betales af virksomheden.

3.3.6. Skadedyr

- 3.3.6.1. Der skal overalt på husdyrbruget udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
- 3.3.6.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

3.3.8. Olie og brændstof

- 3.3.8.1. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- 3.3.8.2. Brændstoftanken skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Selve tankningen skal også foregå på fast tæt bund.

3.3.9. Ensilage

- 3.3.9.1. Gammelt overdækningsmateriale fra ensilagepladser o.lign. skal løbende og minimum en gang om ugen fjernes fra ensilagepladsområdet og opbevares i en container.
- 3.3.9.2. Markstakke med ensilage skal placeres min. 100 meter fra nabobeboelse.
- 3.3.9.3. Markstakke med ensilage må ikke placeres samme sted hvert år. Der skal gå mindst 5 år før ensilagen må placeres samme sted.

3.3.12. Husdyrbrugets ophør

- 3.3.12.1. Ved husdyrbrugets ophør skal tilbageværende husdyrgødning fjernes og ejendommen skal ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.3.12.2. Ved husdyrbrugets ophør skal ejendommens bygninger rengøres.

3.3.13. Ammoniak

- 3.3.13.1. I staldafsnit ST-66509, ST-66510, og ST-66511 (køer/kvier på spalter) skal der i gangarealet installeres skraber.
- 3.3.13.2. Der skal hver dag foretages skrabninger hver fjerde time.
- 3.3.13.3. Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.
- 3.3.13.4. Skraberens skal være forsynet med timer.

- 3.3.13.5. Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 3.3.13.6. I dybstrøelsesstalde skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
- 3.3.13.7. Gyllebeholder LA 43515 skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 3.3.13.8. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 3.3.13.9. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

3.3.14. Lugt

- 3.3.14.1. Kasseret ensilage skal fjernes og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
- 3.3.14.2. Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

3.3.15. Støv

- 3.3.15.1. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

3.4.1. Ejede og forpagtede arealer

- 3.4.1.1. Husdyrbruget skal have en økologisk autorisation.
- 3.4.1.3. Engene på areal 112 og 116, bilag 6 og bilag 11, må omlægges med intervaller på mindst 7 år. Derudover må der kun gødes til et niveau, der svarer til ekstensive græsningsarealer (80-100 kg N/ha/år).
- 3.4.1.4. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer må tilføres anden gødning end den husdyrgødning, der fremgår af den elektroniske ansøgning. Arealerne må således ikke tilføres kvælstof og fosfor i handelsgødning og affaldsprodukter til jordbrugsformål.
- 3.5.1.1. På areal 107 skal der mod § 3 arealet i sydvest være en 10 meter bred, gødnings-, sprøjte- og dyrkningsfri bræmme.
- 3.5.1.2. Der skal opretholdes en gødnings-, sprøjte- og dyrkningsfri bræmme på minimum det omfang der kan ses på luftfoto fra 2008 omkring naturområderne i udbringningsarealerne. Se bilag 15.

Vilkår fra miljøgodkendelse af 11. november 2014

3.4.2. Aftalearealer

3.4.2.2. Der må kun afsættes husdyrgødning til økologisk drevne arealer.

3.4.3. Afgræsningsarealer

3.4.3.1. Mark nr. 91, 91, 19, 19, 131-0 og 18Græsning må kun anvendes til afgræsning og således ikke til udbringning af husdyrgødning.

3.4.3.2. Der må på mark nr. 91, 91, 19, 19, 131-0 og 18Græsning på intet tidspunkt gå mere end 2 ungkreaturenheder pr. ha i perioden 1. marts til 15. juni.

Vilkår fra miljøgodkendelse af 27. september 2016

3.1.1. Generelle forhold

3.1.1.1. Denne godkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.

3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maximalt dyrehold på 347 malkekøer (årsdyr, tung race, 10.200 kg EKM), 74 småkalve (årsdyr, tung race, 0-5 mdr.) og 308 kvier og stude (årsdyr, tung race, 5-26 mdr.) samt 191 tyrekalve (40-65 kg) i alt svarende til 644 DE.

3.1.1.3. Dyrene skal opstaldes om anført her:

Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal
Malkekostald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer Opdræt (14-26 mdr.)	40 172
	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter	Opdræt (5-7 mdr.)	30
	Dybstrøelse	Malkekøer Opdræt (25-26 mdr.)	7 3
Ny løsdriftsstald (2005)	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	156
Forlænget løsdriftsstald	Sengestald med spalter og skraber	Malkekøer	144
Kalvehytter	Dybstrøelse	Småkalve (0-5 mdr.)	74
		Tyrekalve (40-65 kg)	191
Småkalve	Ingen dyr	Ingen dyr	0
Renoveret kalvestald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrab hver 2. time	Kvier (7-14 mdr.)	103

3.1.1.4. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

3.1.1.5. Ejendomsnummer 5500003351 (Nylandsvej 15) skal sammenmatrikuleres med ejendomsnummer 5500003323 (Nylandsvej 13) inden dyreholdet må udvides i "Renoveret spaltstald".

3.1.1.6. Alle køer skal være udegående i mindst 2 måneder om året og alle opdræt/kalve skal være udegående mindst 6 måneder om året.

3.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Foder

- 3.2.1.1. Den samlede foderration til malkekøer (tung race) må i gennemsnit på årsbasis maksimalt indeholde 159 gram total råprotein pr. kg fodertorstof.

3.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.3.1. Ejede og forpagtede arealer

- 3.3.1.1. Der må kun udbringes husdyrgødning eller afgasset biomasse, samt afsættes godning ved græsning på de ejede og forpagtede arealer, der er vist på bilag 3.
- 3.3.1.2. Udbringes der almindelig husdyrgødning må der maksimal afsættes totalt 352 DE ved udbringning og 154 DE ved afgræsning.
- 3.3.1.3. Udbringes der afgasset biomasse må der maksimal afsættes 269 DE ved udbringning og 154 DE ved afgræsning. Den afgassede biomasse må maksimalt have et indhold af kvælstof på 26.915 kg N og et maksimalt indhold af fosfor på 5383 kg P. Den afgassede biomasse der udbringes på markerne, skal have en udnyttelsesprocent på mindst 60 %.
- 3.3.1.4. Inden dyreholdet bliver udvidet til et omfang, der medfører en større produktion af gylle, end der kan udbringes på husdyrbrugets udbringningsarealer, skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af den overskydende mængde gylle til godkendt biogasanlæg.
- 3.3.1.5. Afsætning af husdyrgødning til et godkendt biogasanlæg kan helt eller delvis erstattes af anden afsætning, f.eks. udbringning på arealer der er accepteret af miljømyndigheden.
- 3.3.1.6. Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden husdyrgødning, anden organisk godning eller affald til jordbrugsformål.
- 3.3.1.7. Mængden af kvælstof og fosfor, udbragt på arealerne i hvert planår, skal fremgå af markplanen og skal kunne kontrolleres på tilsyn.
- 3.3.1.8. Leveringsmeddelelser eller følgesedler fra biogasanlægget skal gemmes og fremvises ved tilsyn 3 år tilbage, for at kunne dokumentere udnyttelsesprocent og indholdet af kvælstof og fosfor.

3.3.2. Aftalearealer

- 3.3.2.1. Der må afsættes husdyrgødning til de aftalearealer der fremgår af bilag 3, så længe arealerne er drevet økologisk.